HAZIRLAYAN
Selda DEMİRCİOĞLU

MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİ

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI

Lozan Antlaşması, Millî Mücadele'nin (1919-1922) zaferle sona ermesinin ardından İsviçre'nin Lozan kentinde toplanan uluslar arası barış görüşmeleri sonucunda 24 Temmuz 1923'te imzalanan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasal ve iktisadî bağımsızlığını uluslararası alanda onaylayan kurucu antlaşmadır. Antlaşmayı TBMM adına İsmet İnönü imzalamıştır.

ATATÜRK'ÜN HAYATI

- Mustafa Kemal 1881 yılında o zamanlar Osmanlı Devleti toprağı olan Selanik şehrinde doğdu. Selanik günümüzde Yunanistan'da bulunmaktadır.
- Annesinin adı Zübeyde Hanım, babasının adı Ali Rıza Bey'dir. Kız kardeşi Makbule Hanım'dır. Annesi ev hanımı babası kereste tüccarıdır.

Zübeyde Hanım

Ali Rıza Bey

Makbule Hanım

- Mustafa Kemal'in gittiği okullar ve yerleri şu şekildedir:
  1- Mahalle Mektebi → Selanik
  2- Şemsi Efendi İlkokulu → Selanik
  3- Askeri Rüştiyesi (Ortaokulu) → Selanik
  4- Askeri İdadi (Lise) → Manastır
  5- Harp Okulu → İstanbul
  6- Harp Akademisi → İstanbul

- Askeri Rüştiye'de okurken Matematik öğretmeni ona Kemal adını verdi ve o günden sonra adı Mustafa Kemal oldu.
- Harp Akademisi'ni bitirdikten sonra Kurmay Yüzbaşı rütbesiyle orduya katıldı
- Mustafa Kemal'in ilk görevi 31 Mart olaylarını bastırmak için görev aldı
- Mustafa Kemal'in ilk görev yeri Şam şehriydi.

❀ Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısı Trablusgarp'tır. Trablusgarp günümüzde Libya'da olan fakat o zamanlar bir Osmanlı şehriydi. İtalya 1911 yılında Trablusgarp'a el koymak istedi. Mustafa Kemal bölgeye gönüllü olarak gitti.

❀ İlk olarak gazeteci kılığında bölgeye gidip araştırmalar yaptı. Halkı örgütleyerek İtalyanları durdurmayı başardılar. Bu sırada Balkanlar'da çıkan savaş nedeniyle Osmanlı Devleti iki cephede savaşamayacağı için İtalyanlarla Uşi Antlaşması imzalanarak Trablusgarp İtalyanlara bırakılmak zorunda kaldı.

❀ Bu savaştan sonra Binbaşı olan Mustafa Kemal Balkan Savaşları sırasında Çanakkale'de görev aldı. Bu sayede Çanakkale'yi daha yakından tanıdı.

GÖRDESLİ MAKBULE

❖ Eşi ile birlikte Yunanlılara karşı mücadele etmiş ve kahramanlık göstermiştir. Askerlere cesaret vermek için öne atıldığı bir çatışmada başından vurularak şehit olmuştur.

FATMA SEHER ERDEN

❖ Erzurumlu Kara Fatma olarak da bilinen kahramanımız, 1. Dünya Savaşı'nda Kafkas Cephesi'ne eşi ile katıldı. Eşi şehit olduktan sonra Batı Cephesi'ne gitti. Sakarya Meydan Savaşı ve Başkomutanlık Meydan Savaşı'nda kendi birliği ile birlikte kahramanca savaştı.

ÇOCUK KAHRAMANLARIMIZ

❖ ŞEKERCİ ÖKKEŞ
❖ FINDIKOĞLU İBRAHİM
❖ BOMBACI AHMET
❖ ETLİOĞLU AHMET DURAN

Bunlar gibi nice çocuk kahramanlarımız Milli Mücadele yıllarında canlarını hiçe sayarak vatan için mücadele etmiştir.

SÜTÇÜ İMAM

❖ Milli Mücadele'de Güney Cephesi'nde Fransızlara karşı halkı direnişe çağıran ve bölgede imamlık yapan Sütçü İmam, kahramanca savaşarak Maraş'ı düşman işgalinden kurtarmıştır. Sütçü İmam Maraş'ın mücadele sembolüdür. Şehrin direnişinden dolayı daha sonra burası Kahramanmaraş adını aldı.

ŞAHİN BEY

❖ Antep'te Kuvayımilliye birliklerini yönetti. Kilis-Antep yolunu keserek Fransızların askerlerine yardımını engelledi. Kahramanca savaşarak şehit oldu. Fransızlar bölgeyi terk etmek zorunda kaldı. Kahramanca savaşan bu şehre daha sonra Gaziantep adı verildi.

YÖRÜK ALİ EFE

❖ Milli Mücadele yıllarında Aydın yöresinde Yunanlılarla mücadele etmiş efelerimizdendir. Kendi efe birliklerini kurarak Yunanlılarla savaşmış daha sonra bu birlik düzenli orduya katılmıştır.

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI

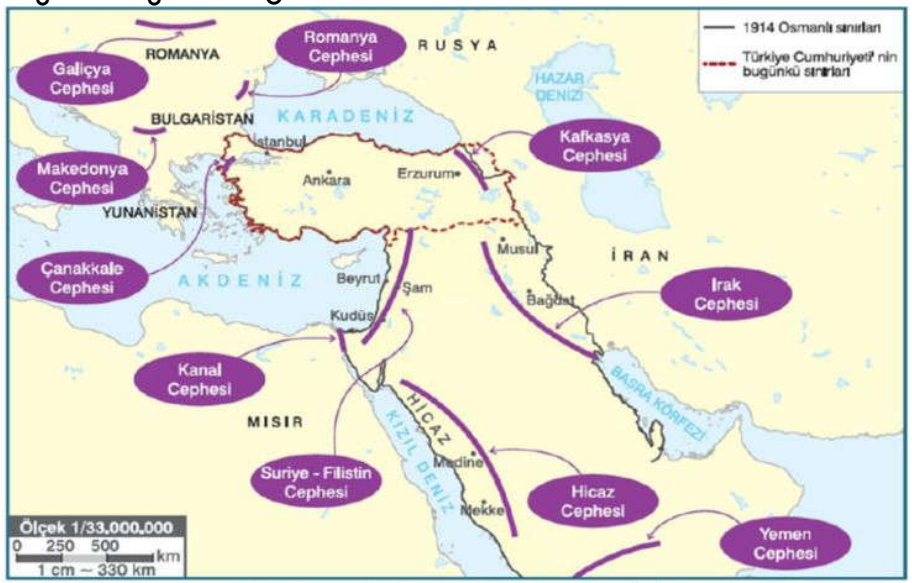
❀ Avrupa'daki bazı ülkeler 1914 yılında aralarında çıkan toprak paylaşma anlaşmazlıkları nedeniyle büyük bir savaşa başladılar.

❀ Bu devletler iki gruba ayrıldılar ve 4 yıl süren kanlı bir savaşa giriştirler.

İtilaf Devletleri
- İngiltere
- Rusya
- Fransa
- Yunanistan
- İtalya
- Ermenistan

İttifak Devletleri
- Almanya
- Avusturya-Macaristan
- Osmanlı Devleti
- Bulgaristan

❀ Osmanlı Devleti Almanya'nın yanında savaşa girdi. Savaşın sonunda ittifak devletleri 1918 yılında yenildi. Bu yenilgi ile Osmanlı Devleti Çanakkale Cephesi'nde büyük bir zafer almasına rağmen büyük bir yıkıma uğradı.

I. Dünya Savaşında Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler

BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI'NDA MUSTAFA KEMAL

ÇANAKKALE SAVAŞLARI

- İstanbul'u ele geçirmek isteyen İngilizler bunun için Çanakkale Boğazı'ndan geçmeyi düşündüler.
- Bunun için 1915 ve 1916 yılları arasında Çanakkale'de kara ve deniz savaşları yapıldı.
- Mustafa Kemal Conkbayırı, Arıburnu ve Anafartalar'da büyük bir savaş kabiliyeti göstererek İngiliz ve Fransız donanmalarının boğazı geçmelerine engel oldu.
- Savaşta 252.000 askerimiz şehit oldu ama buna rağmen İtilaf Devletleri ordularını geri püskürtmeyi başardı.
- Çanakkale Savaşları Mustafa Kemal'in zekice hamleleri sayesinde kazanıldığı için kendisine "Anafartalar Kahramanı" denildi.
- Mustafa Kemal askeri başarısını tüm dünyaya duyurdu.
- Bu savaştan sonra kendisine "Albaylık" rütbesi verildi.

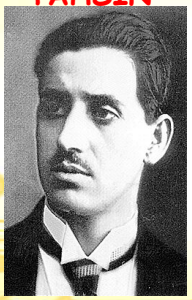
Çanakkale Savaşı'nda Atatürk(1915)

ALİ SAİP BEY

❖ Mustafa Kemal Urfa'daki Kuvayımilliye birliklerini yönetmesi için deneyimli bir asker olan Ali Saip Bey'i görevlendirdi. Ali Saip Bey Urfa halkı ile birlikte direnişe geçerek Urfa'yı Fransız işgalinden kurtardı. Şehre bu mücadelesinden dolayı Şanlıurfa adı verildi.

HASAN TAHSİN

❖ İzmir 15 Mayıs 1919'da Yunanlılar tarafından işgal edilince onlar karşı ilk kurşunu sıkan gazeteci Hasan Tahsin'dir. Bu sırada Yunan askerleri tarafından şehit edilmiştir. Hasan Tahsin'in sıktığı ilk kurşun Milli Mücadele'nin de başlangıcı olarak sayılmıştır.

ŞERİFE BACI

❖ Kastamonu'dan İnebolu'ya cephane taşımak için bebeğiyle yola çıkan Şerife Bacı mermiler ıslanmasın diye üstündeki battaniyeyi mermilere örttü. Bebeği üşümesin diye de bebeğinin üstüne kapandı ve orada soğuktan donarak şehit oldu.

MİLLİ MÜCADELE KAHRAMANLARIMIZ

KAZIM KARABEKİR

❖ Balkan Savaşları ve 1.Dünya Savaşı'nda görev almış deneyimli bir komutandır .TBMM tarafından Doğu Cephesi komutanı olarak görevlendirilmiştir. Kars ve Ardahan'ı Ermenilerden geri alarak Doğu Anadolu'yu Ermeni işgalinden kurtarmıştır.

İSMET İNÖNÜ

❖ Albay İsmet Paşa Batı Cephesi komutanlığına getirildikten sonra, 1.İnönü ve 2.İnönü Savaşlarında Yunanlıları yenilgiye uğrattı. Kendisine daha sonra İnönü soyadı bu savaşlardaki kahramanlıklarından dolayı verildi. Atatürk'ün ölümünden sonra 2.Cumhurbaşkanı olarak görev yapmıştır..

FEVZİ ÇAKMAK

❖ Kurtuluş Savaşı'nda birçok cephede rol almıştır.TBMM tarafından Genelkurmay Başkanı olarak görevlendirilen Fevzi Paşa Sakarya Meydan Savaşı'nda taarruz planlarını yapmıştır.

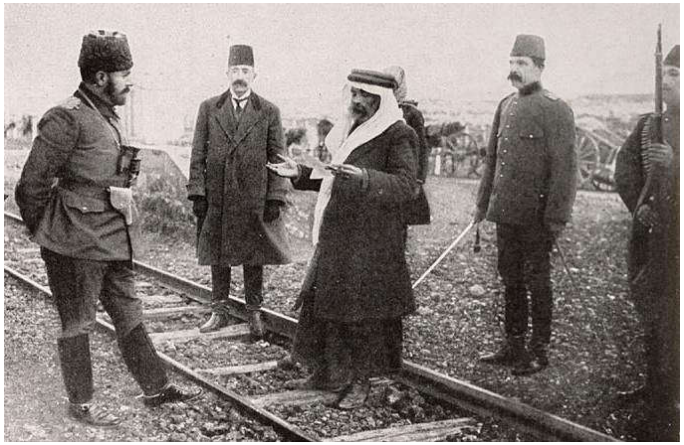
KAFKAS CEPHESİ

❀ Mustafa Kemal Çanakkale Cephesi'nden sonra devam eden 1.Dünya Savaşı'ndaki Kafkasya Cephemize gitti.

❀ Bu cephede Ruslarla savaşıp Muş ve Bitlis şehirlerimizi kurtuldu.

SURİYE CEPHESİ

❀ Mustafa Kemal, Kafkas Cephesi'nden sonra Yıldırım Orduları komutanı olarak Suriye Cephesi'ne gitti.

1918 yılında Suriye-Filistin Cephesi'nde Mustafa Kemal

❀ Birinci Dünya Savaşı sonunda yenilen İttifak Devletleri ile İtilaf Devletleri arasında çeşitli antlaşmalar imzalandı.

MONDROS ATEŞKES ANTLAŞMASI

- 1. Dünya Savaşı sonunda yenilen Osmanlı Devletleri ile galip İtilaf Devletleri arasında Mondros Ateşkes Antlaşması imzalandı.

- Antlaşma şartları ülkemiz için ağır sonuçlar içeriyordu.

- Antlaşma Limni adasının Mondros Limanı'nda imzalandı.

- Bu antlaşma sonucunda Osmanlı ordusu dağıtıldı, silahlarına el konuldu.

- En ağır maddesi 7.maddesidir. bu maddeye göre İtilaf Devletleri güvenli görmediği herhangi bir şehri işgal edebileceklerdi.

- Anlaşmanın 7.maddesine göre işgal edilen yerler:

İngilizler	İstanbul, Samsun, Musul, Kerkük, İzmit
Fransızlar	Antep, Urfa, Maraş, Adana
İtalyanlar	Antalya, Konya, Muğla
Yunanlılar	İzmir ve çevresi, Aydın, Manisa
Ermeniler	Kars, Ardahan, Batum, Sarıkamış

- 24 Temmuz 1923'te İsviçre'nin Lozan şehrinde yapılan Lozan Antlaşması ile tüm dünya yeni kurulan Türk devletini tanımış oldu .

- 29 Ekim 1923 tarihinde Cumhuriyet ilan edildi. Yeni kurulan devletin yönetim şekli Cumhuriyet, adı da Türkiye Cumhuriyeti oldu.

GÜNEY CEPHESİ

- Bu cephede Fransızlarla savaşılmıştır.
- Kuvayımilliye birlikleri Şahin Bey önderliğinde Antep, Urfa ve Maraş'ta mücadele etmiştir.
- 23 Ekim 1920'de Fransızlarla Ankara Antlaşması imzalanmış ve Fransızlar yurdumuzu terk etmişlerdir.

DOĞU CEPHESİ

- Bu cephede Ermenilerle savaşılmıştır.
- Komutanı Kazım Karabekir'dir.
- Doğu Anadolu Ermeni işgalinden kurtarılmıştır.
- Ermenilerle 8 Aralık 1920'de Gümrü Antlaşması imzalanmış ve Doğu Cephesi kapatılmıştır.

MİLLİ MÜCADELE SAVAŞLARI SONRASI

- Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğu kabul edildi.
- Ermenilerle Gümrü Antlaşması imzalanarak Doğu Cephesi kapandı. Bu antlaşma TBMM tarafından imzalanan ilk antlaşma oldu.
- Fransızlarla imzalanan Ankara Antlaşması ile güney sınırımız Hatay hariç bugünkü gibi çizildi.
- Rusya'da çarlık rejimi yıkılınca kurulan Sovyet Rusya Misak-ı Milli'yi tanıdı ve Moskova Antlaşması imzalanarak Doğu sınırımız çizildi.
- İngiltere, Fransa ve İtalya ile yapılan Mudanya Ateşkes Antlaşması ile Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar savaş yapılmadan alındı. Bu antlaşma ile Kurtuluş Savaşı sona erdi.

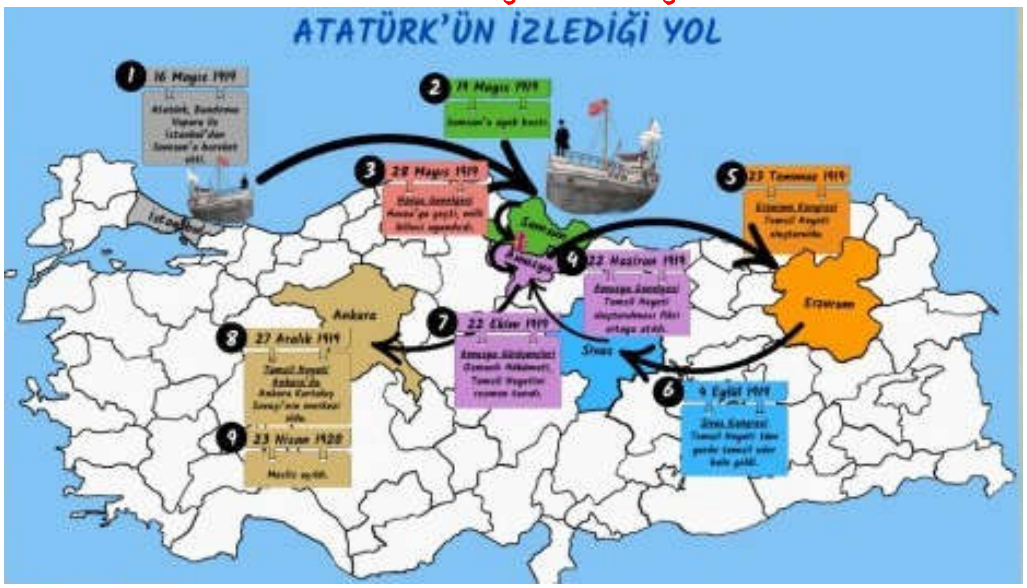

1. Dünya Savaşı Sonunda İşgal Edilen Yerler

- Türk halkı bu işgallere karşı büyük bir tepki gösterdi. Bu amaçla ülkenin her tarafında Kuvay-ı Milliye birlikleri kuruldu ve işgalci devletlerle mücadele edildi.

- Bu durumdan oldukça rahatsız olan Mustafa Kemal, padişah tarafından Samsun'da çıkan ayaklanmaları bastırmak amacıyla 9.Ordu Müfettişi olarak 19 Mayıs 1919'da Samsun'a gitti.

KURTULUŞ SAVAŞI

KURTULUŞ SAVAŞI HAZIRLIK DÖNEMİ

19 Mayıs 1919'da Samsun'a gitti.

- *Görünüşteki amacı ayaklanmaları bastırmaktı ama Mustafa Kemal'in asıl amacı işgallere karşı Türk halkını örgütlemekti.*
- *Burada Havza Genelgesi'ni yayınladı.*

22 Haziran 1919'da Amasya'ya gitti.

- *Burada da halkla görüşmeler yapıp Amasya Genelgesi'ni yayımladı.*
- *Bu genelge ile yurdun düşmanlardan kurtarılması gerektiği belirtildi.*
- *Yurdun düşmandan milletin azim ve kararıyla kurtarılacağı belirtildi.*

MİLLİ MÜCADELE DÖNEMİ'NDE CEPHELER VE YAPILAN SAVAŞLAR

BATI CEPHESİ

- Bu cephede Yunanlılarla savaşılmıştır.
- Yunanlıları İngilizler ve Fransızlar da desteklediler. Amaçları Sevr Antlaşması'nı kabul ettirmek ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'ni dağıtmaktı.
- Batı Cephesi'nde yapılan savaşlar;

1-Birinci İnönü Savaşı

10 Ocak 1921'de İsmet İnönü komutanlığındaki Türk ordusu Yunanlıları büyük bir bozguna uğrattı. Bu ordumuzun ilk başarısıydı.

2-İkinci İnönü Savaşı

Yunanlılarla yine İnönü'de İsmet Paşa komutanlığında 23 Mart 1921 tarihinde savaşıldı ve Yunanlılar bozguna uğradı.

3-Kütahya-Eskişehir Savaşları

10 Temmuz 1921 tarihinde Yunanlılar, İngilizlerin de desteğini alarak Türk ordusuna saldırdı ve Eskişehir, Kütahya ve Afyon'u ele geçirdiler.

4- Sakarya Meydan Savaşı

23 Ağustos 1921'de başlayan savaş 22 gün sürdü. Mustafa Kemal bu savaşta ordunun başına geçti ve Yunanlıları bozguna uğrattı. Savaşta yaralandığı için "Gazilik" unvanı aldı.

5- Büyük Taarruz

26 Ağustos 1922'de Mustafa Kemal komutasındaki Türk ordusu bu sefer taarruza geçerek Yunanlıları yenilgiye uğratmayı başardı. 9 Eylül 1922'de İzmir düşman işgalinden kurtarıldı.

27 Aralık 1919'da Ankara'ya gitti.

- Atatürk, Temsil Heyeti ile birlikte Ankara'da toplandı.
- Milli Mücadele'nin merkezi Ankara oldu.

23 Nisan 1920'de Büyük Millet Meclisi açıldı.

- 16 Mart1920 tarihinde İstanbul İngilizler tarafından işgal edildi.
- Mustafa Kemal İstanbul'dan yardım gelemeyeceği için Ankara'da bir meclis açılmasını istedi.
- Temsil Heyeti, meclisi Ankara da açmaya karar verdi. Ankara en merkezi konumda olan yerdi.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi 23 Nisan 1920'de açıldı.
- Düzenli ordunun kurulması için karar alındı.

TBMM'nin açıldığı gün(23 Nisan 1920)

23 Temmuz 1919'da Erzurum'a gitti.

- Erzurum Kongresi toplanarak halkın temsilcileriyle görüşmeler yapıldı.
- Yurdun düşman işgalinden nasıl kurtarılacağı görüşüldü.
- Kuvay-ı Milliye tek kuvvet olarak tanımlanmıştır.
- Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür ve parçalanamaz denilmiştir.

Erzurum Kongresi'nde Atatürk

4 Eylül 1919'da Sivas'a gitti.

- Sivas Kongresi toplandı.
- Ulusal bir kongredir. Yurdun her tarafından Sivas'a temsilciler gelmiştir.
- Temsil Heyeti kurulmuştur.
- Erzurum Kongresi'nde alınan kararlar Temsil Heyeti tarafından kabul edilmiştir.

Sivas Kongresi'nde Atatürk